

PROVES ANUALS PER COMPLETAR ELS ENSENYAMENTS D'ESO

CONVOCATÒRIA FEBRER 2016

CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ MÍNIMS EXIGIBLES PER A LA SUPERACIÓ DE CADASCUNA DE LES MATÈRIES

LLENGUA CASTELLANA

CONTINGUTS

- El text: Propietats textuais. Tipologia textual (text expositiu, text argumentatiu, text narratiu, text descriptiu).
- Gramàtica: Classes de paraules (nom, adjectiu, determinant...). L'oració simple. Identificació de subjecte y predicat. Funcions sintàctiques en l'oració simple (CD, CI, Atribut...).
- Lèxic: Formació de paraules (derivació i composició). Sinonímia, antonímia, polisèmia, homonímia.
- Ortografia: Accentuació. G/J. B/V. La H. Problemes amb altres grafies. La puntuació.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Comprensió.

- Comprèn i interpreta les informacions més rellevants de textos orals i escrits de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació amb atenció als textos descriptius, narratius, expositius, instructius i gèneres periodístics (notícia, crònica, reportatge, entrevista, opinió), reconeixent les diferències entre informació i opinió.
- Identifica les idees principals i les secundàries d'un text a partir de la lectura comprensiva.
- Identifica l'estructura comunicativa dels missatges escrits i audiovisuals: les intencions de l'emissor i l'ordre jeràrquic de les idees expressades, entre altres.

2. Expressió.

- Produeix textos escrits senzills i d'ús freqüent, amb claredat i coherència, amb intencions comunicatives i de diferents contextos d'espai i temps: expositius, descriptius, narratius i instructius.
- Utilitza la puntuació del text escrit en relació amb l'organització oracional i amb la forma del text (els paràgrafs i la distribució i ordenació de les idees expressades).
- Respecta les normes gramaticals i ortogràfiques i la bona presentació dels textos escrits.

- Redacta textos, a partir d'idees o experiències pròpies, amb una organització clara.
- Utilitza els llenguatges formal i informal en situacions comunicatives característiques de l'entorn professional.
- Fa resums, síntesis i comenta textos sobre qüestions quotidianes.

3. Utilització de la llengua.

- Identifica i usa elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació oral i escrita.
- Substitueix paraules d'un text mitjançant els recursos de la sinonímia, antonímia, polisèmia i homonímia.
- Interpreta el significat de frases fetes, locucions i modismes.
- Utilitza les normes d'ús lingüístic per a la comprensió, composició i revisió de textos escrits.
- Identifica diferents categories gramaticals i distingeix les variables de les invariables.
- Identifica i aplica en la producció de textos els processos morfològics de flexió (nominal i verbal) i de formació de mots (derivació i composició).
- Identifica la funció i l'estructura de diferents tipus de sintagmes en oracions simples.

LLENGUA CATALANA

CONTINGUTS

Tipologia textual
Els textos expositius
Els textos argumentatius
Els textos narratius
Els textos laborals
Les categories gramaticals
Les preposicions
Les oracions i els verbs
Els complements del verb
Anàlisi sintàctica de l'oració simple.
Oracions compostes
Oracions coordinades
Oracions subordinades
Anàlisi d'oracions substantives i adjectives
Les oracions adjectives
L'ús dels pronoms relatius
Les oracions adverbials

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Narcís Monturiol
Carrer Joaquim Serra, 30 / 17600 Figueres
Tel. 972 67 16 04 / Fax 972 51 14 67
iesmonturiol@xtec.cat
<http://www.iesmonturiol.net>

Anàlisi sintàctica de les oracions adverbials
Els orígens de la llengua catalana
Ramon Llull. Cròniques. Bernat Metge
Ortografia
Vocabulari sobre la pluja
Vocabulari dels museus
Vocabulari de la muntanya
Els mots d'origen culte
Vocabulari de la persona
Vocabulari sobre els animals
Mots semblants
Vocabulari sobre els carruatges
Vocabulari sobre els sentits
Vocabulari sobre el cos
Vocabulari de la cultura popular
El conte literari
Ausiàs March. Tirant lo Blanc
Narració literària
Literatura catalana moderna
La literatura culta i popular
La poesia popular
La literatura de la Renaixença
El Modernisme
El gènere poètic
Noucentisme i l'Avantguardisme
La literatura catalana dels anys 20 i 30 del segle XX
El monòleg i el poema dramàtic
La literatura catalana durant la Guerra Civil
La literatura de l'exili i de la postguerra
La literatura catalana actual

CRITERIS D'AVUACIÓ

Els mateixos que a Llengua Castellana

IDIOMA: ANGLÈS

CONTINGUTS

VOCABULARY

Tasques domèstiques i verbs que expressen actituds.
Arts escèniques i instruments musicals.
Llocs d'un poble i materials.
Viatges i l'anglès britànic versus l'anglès nordamericà.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Narcís Monturiol
Carrer Joaquim Serra, 30 / 17600 Figueres
Tel. 972 67 16 04 / Fax 972 51 14 67
iesmonturiol@xtec.cat
<http://www.iesmonturiol.net>

Compres i publicitat.
Identitat.
Catàstrofes naturals. Delictes.
Relacions. Expressions amb *have, do* i *make*.
Monuments. Misteris.
Diaris. Reporting verbs.
GRAMÀTICA
Gramàtica: Present simple i past simple: per formular qüestions. *like*
+ *-ing*. Preposicions + *-ing*. Verbs d'ambició + infinitiu. *Have to*:
present. *Have to*: passat
Past simple v. past continuous. Used to. Used to: preguntes.
Present perfect amb just, already i yet
Present perfect amb for/since
Comparatius i superlatius (not) as.. as... too i not enough amb
adjectius. Verbs dels sentits i de probabilitat.
Verbs per a esdeveniments històrics.
Pronoms relatius. Omissió de who, which i that. Preguntes de
subjecte i d'objecte.
El futur: will i might. First conditional. Second conditional.
Should/shouldn't. Segon condicional per donar
consells. Primer condicional versus segon condicional.
Passiva: present i passat. Passiva: preguntes.
Past perfect. Reported speech. Say i tell.
Adverbis de freqüència. How much / how many..Present simple v.
present continuous.
EXPRESSIÓ ESCRITA
Entrevista.
Una crítica.
Les pròpies aficions.
Redacció d'un text expressant la pròpia opinió.

CRITERIS D'AVUACIÓ

Cal obtenir un 5 com a mínim en un examen escrit segons el temari.

MATEMÀTIQUES

CONTINGUTS

Nombres reals
Polinomis algebraïques
Equacions de 1r i segon grau.
Inequacions de 1r grau.

Sistemes d'equacions
Probabilitat
Estadística unidimensional
Funcions lineals i quadràtiques.
Problemes

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Resoldre problemes de la vida quotidiana, d'altres matèries i de les pròpies matemàtiques utilitzant símbols i mètodes algebraics, en particular aquells en els que calgui plantejar i resoldre equacions de 1r i 2n grau.
2. Resoldre equacions de 1r i 2n grau i sistemes d'equacions lineals per qualsevol dels tres mètodes (reducció, igualació o substitució).
3. Resoldre inequacions de primer grau i conèixer les diferents maneres d'expressar el resultat per mitjà de desigualtats, d'interval·ls o per representacions gràfiques en la recta real.
4. Operar correctament amb polinomis: suma, resta, multiplicacions i divisions.
5. Analitzar i estudiar el comportament de les funcions lineals i quadràtiques. Representar-les gràficament.
6. Utilitzar models geomètrics per facilitar la comprensió de conceptes i propietats d'altres blocs de les matemàtiques (per exemple, numèrics i al·gèbrics) i per a la resolució de problemes en contextos d'altres disciplines com l'art i l'arquitectura.
7. Elaborar i interpretar taules i gràfics estadístics, així com els paràmetres estadístics més usuals, en distribucions unidimensionals , i valorar qualitativament la representativitat de les mostres utilitzades.
8. Aplicar els conceptes i tècniques del càlcul de probabilitats per a resoldre diferents situacions i problemes de context natural, social i cultural.

CONTINGUTS, MATERIAL NECESSARI I INDICACIONS PER A L'EXAMEN

CRITERIS D'AVUACIÓ:

- La matèria:

1. Planteja i resol problemes senzills de càlcul de massa i volum de diferents sòlids, líquids i gasos. 2. Diferencia materials per la seva densitat i la calcula.
3. Interpreta diferents fets i fenòmens de la vida quotidiana relacionats amb: pressió dels gasos, difusió, dilatació, estats de la matèria i canvis d'estat.
4. Identifica, en materials de la vida quotidiana, diferents tipus de mesclures heterogènies, col·loïdes i solucions, i substàncies pures.
5. Identifica algunes aplicacions de les radiacions, els efectes que produeixen sobre els organismes i les mesures preventives i protectores.

- La vida a la terra:

1. Identifica i descriu els trets comuns de tots els éssers vius a nivell d'individu: la nutrició (autòtrofa i heteròtrofa), la relació, la reproducció (sexual i asexual) i l'estructura cel·lular dels organismes.
2. Identifica els diferents tipus de cèl·lules (animals, vegetals, bacteris, neurones..) i nomena les seves parts i explica la funció de cadascuna.
3. Identifica en representacions gràfiques aparells, òrgans i sistemes del cos humà, i els relaciona amb les seves funcions.
4. Analitza un ecosistema proper tot identificant el paper de cadascun dels elements que el configuren.
5. Analitza alguns impactes de l'activitat humana i els contaminants sobre l'atmosfera i la hidrosfera.
6. Descriu les causes, processos i conseqüències d'alguns problemes ambientals: la generació de residus, la pluja àcida, la disminució de la capa d'ozó i l'augment del diòxid de carboni atmosfèric, i d'altres. Indica algunes mesures preventives i correctores d'actuació a l'entorn proper.
7. Mesura i fes representacions gràfiques de forces que actuen en la vida quotidiana. Identifica les magnituds que descriuen els moviments: posició, temps, velocitat i acceleració. Representa gràficament el moviment rectilini uniforme.
8. Relaciona força i moviment: acceleració, frenada i desviació.

- L'energia:

1. Identifica l'energia i la seva relació amb el canvi.
2. Reconeix la transferència d'energia en forma de treball i relaciona la multiplicació de la força mitjançant màquines.
3. Diferencia entre energia cinètica i potencial a partir d'analitzar exemples.
4. Identifica diferents formes i fonts d'energies renovables i no renovables. Avantatges i inconvenients, i principals problemes associats a la seva obtenció, transport i utilització.

- Processos geològics:

1. Identifica canvis a la superfície de la Terra relacionats amb: deformació de roques, sismicitat i vulcanisme. Reconeix els trets fonamentals de la tectònica de plaques: formació de serralades de muntanyes, distribució del vulcanisme i la sismicitat, zones de risc. Llegeix i interpreta mapes topogràfics senzills.
2. Identifica i relaciona les roques magmàtiques i metamòrfiques amb les seves propietats.
3. Identifica els usos de les roques en la construcció i en la indústria. Identifica recursos energètics fòssils: petroli, gas, carbó.

- Les reaccions químiques:

1. Identifica canvis químics relacionats amb fenòmens quotidians: reaccions àcid-base, d'oxidació i combustió, de descomposició, de precipitació, de fermentació i de putrefacció. Utilitza el llenguatge químic per representar els canvis.
2. Calcula la massa de reactius i de productes en una reacció química senzilla.
3. Identifica reaccions químiques en processos d'elaboració de materials o productes d'ús quotidià.

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

La prova de compleció consistirà en una prova d'accés a un grau mitjà.

Per acreditar caldrà obtenir una nota de 5 o superior a 5 a l'examen.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Narcís Monturiol
Carrer Joaquim Serra, 30 / 17600 Figueres
Tel. 972 67 16 04 / Fax 972 51 14 67
iesmonturiol@xtec.cat
<http://www.iesmonturiol.net>

Us recomanem que estúdieu i practiqueu aquests tipus d'exàmens. Aquí us facilitem algunes adreces:

<http://ensenyament.gencat.cat/ca/serveis-tramits/proves/proves-acces/gm-fp/mostres/>

<https://sites.google.com/site/cfgmproves/>

<http://www.milaifontanals.cat/examen/examen.htm>

CIÈNCIES SOCIALS

CONTINGUTS

Les revolucions polítiques (1776 – 1848).
La Revolució Industrial.
Nacions i imperis (1850 – 1914).
Espanya i Catalunya en el segle XIX.
Tensions i conflictes (1914 – 1939).
Feixisme i nazisme. La Segona Guerra Mundial.
Espanya i Catalunya del 1902 al 1939.
Espanya i Catalunya sota el Franquisme (1939-1975).
La transició democràtica espanyola.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- Saber llegir, analitzar textos històrics i elaborar dades estadístiques i gràfics a partir de la informació donada.
- Conèixer les característiques de les Revolucions burgeses que trenquem amb l'Antic Règim .
- Valorar i reconèixer els canvis socioeconòmics que implica la Revolució Industrial i interpretar el fenomen.
- Localitzar geogràficament l'expansió imperialista. Caracteritzar l'expansió colonial i la seva relació amb el capitalisme.
- Analitzar els moviments socials i polítics sorgits de les ideologies obreres.
- Identificar els elements bàsics de l'ordre polític i social de la primera meitat del segle XX, incidint en les lluites socials i els conflictes bèl·lics .
- Conèixer i caracteritzar aspectes relatius a la situació històrica de Catalunya i Espanya durant el segle XIX i la primera meitat del segle XX, en especial durant la II República i la Guerra Civil.
- Comparar els sistemes totalitaris del segle XX, caracteritzant especialment

l'evolució del franquisme a Catalunya i Espanya.
- Conèixer les característiques de la transició cap a la democràcia a Catalunya i Espanya.

TECNOLOGIES

COMPETÈNCIA EN TECNOLOGIES

1. *Electricitat.*

- Reconeix la funció dels elements d'un circuit elèctric i de la seva simbologia: generadors, conductors, receptors i aparells de comandament.
- Caracteritza el corrent elèctric altern i continu. Identifica els efectes del corrent elèctric: llum, calor, moviment, magnetisme.
- Descric del funcionament de circuits elèctrics bàsics i les seves aplicacions a sistemes tècnics senzills.
- Identifica els principals processos de generació d'electricitat a partir de diferents fonts d'energia.
- Realitza càlculs utilitzant les magnituds elèctriques bàsiques.

2. *Processos i transformacions tecnològiques.*

- Reconeix diversos processos per a l'obtenció de les primeres matèries.
- Identifica les principals tècniques utilitzades en els processos de transformació industrial de productes elaborats. la transformació industrial de la matèries primeres en productes elaborats. Relaciona primeres matèries i els productes acabats obtinguts.
- Identifica accions relacionades amb la comercialització de productes: embalatge, etiquetatge, manipulació i transport, utilitzant la simbologia adient.
- Identifica les normes de seguretat i ús en la utilització de màquines, eines i espais, utilitzant la simbologia adient.

3. *L'habitatge.*

- Descric i identifica els elements i el funcionament bàsic de les diferents instal·lacions domèstiques i de les mesures de seguretat a contemplar. Utilitza la simbologia adient.
- Caracteritza el protocol d'accés a un habitatge: tràmits per a la seva compra o lloguer, condicions d'habitabilitat, accés als serveis.
- Identifica el cost de les instal·lacions domèstiques i dels serveis bàsics.
- Fa propostes d'estratègies d'estalvi d'energia i aigua a les llars, així com d'automatització aplicada a casos simulats.
- Reconeix les tècniques bàsiques i de manteniment i reparació d'un habitatge i

dels materials a utilitzar.

4. *Electrònica, pneumàtica i hidràulica.*

- Descriu circuits electrònics analògics i digitals senzills, i reconeix els components bàsics, la seva simbologia i el seu funcionament.
- Reconeix aplicacions de l'electrònica a processos tècnics i aparells.
- Descriu els components dels sistemes pneumàtic i hidràulic i identifica la seva aplicació a sistemes de l'entorn.
- Reconeix aplicacions de la pneumàtica i la hidràulica a la indústria i altres entorns tècnics.

5. *Les noves tecnologies de la informació i la comunicació.*

- Identifica les prestacions bàsiques dels diferents dispositius d'informació i comunicació que aporten, recullen o tracten informació mitjançant l'ordinador: càmeres, dispositius PDA, telèfons mòbils i interconnexió d'ordinadors.
- Reconeix i utilitza programes i aplicacions informàtiques més usuals per a la creació, edició, millora i presentació de documentació i informació.
- Utilitza eines i aplicacions per la cerca, descàrrega i intercanvi i publicació d'informació, amb respecte a la propietat i distribució del programari i de la informació.
- Identifica les prestacions bàsiques d'Internet: interpreta la seva terminologia, estructura i funcionament. Utilitza l'ordinador com a mitjà de comunicació individual i en grup: correu electrònic, fòrum, xat i videoconferència.
- Utilitza i gestiona recursos compartits mitjançant xarxes locals, i entorns virtuals d'aprenentatge.
- Identifica les prestacions bàsiques de les comunicacions alàmbriques i inalàmbriques: telefonia, ràdio, sistemes de posicionament global, ordinadors i televisió. Valora l'ús responsable d'aquestes tecnologies.

VISUAL I PLÀSTICA

CONTINGUTS, MATERIAL NECESSARI I INDICACIONS PER A L'EXAMEN

- Material necessari:
 - Joc d'escaires, compàs, llapis de colors, llapis HB i 2B, làmina de dibuix DINA4
- L'examen constarà de 3 apartats:
 - 1) Apartat de preguntes ABC referents a: (5 preguntes a 0,4 cada una)
 - Material de dibuix artístic i tècnic
 - Elements bàsics del dibuix (punt, recta pla, color, textura)
 - El Color: mescla additiva i sostractiva, classificacions (complementaris, suplementaris, harmonies cromàtiques, freds, càlids) terminologia específica (to, saturació, llum, contrast) simbolisme del color.
 - Història de l'art: avantguardes artístiques (impressionisme, puntillisme, van

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Narcís Monturiol
Carrer Joaquim Serra, 30 / 17600 Figueres
Tel. 972 67 16 04 / Fax 972 51 14 67
iesmonturiol@xtec.cat
<http://www.iesmonturiol.net>

Gogh, Cezanne, Gauguin, Toulouse Lautrec, Fauvisme, Expressionisme, Futurisme, Cubisme, Surrealisme, Suprematisme, abstracció, Stijl, pop art)

- Plans, angles de visió en el cinema..

-Tècniques d'expressió gràficoplàstiques (característiques, suports)

• 2) Pràctica de dibuix tècnic: (2 exercicis de dibuix tècnic que sumen un total de 3 punts)

-Dibuixar mediatrïus, bisectrïus i paral·leles. Sumar i restar angles.

-Classificació i Construcció de triangles i quadrilàters

-Construcció de polígons coneixent la circumferència circumscrita

-Exercicis de tangències i enllaços

-Construcció d'ovals i ovoides.

-Exercicis de vistes i axonometries.

3) Pràctica de dibuix artístic o disseny: (1 exercici de 5 punts)

-Dibuix d'objectes

-Dibuix d'espais (utilitzant la perspectiva cònica o paisatge amb termes de profunditat)

-Disseny d'un cartell publicitari.

-Disseny d'un envàs, etiqueta, portada de llibre...

-Realització d'un story board o tira còmica.

-Ombres a llapis utilitzant el clarobscur

-Llapis de colors

MÚSICA

CONTINGUTS, MATERIAL NECESSARI I INDICACIONS PER A L'EXAMEN

Què s'ha d'estudiar:

1. L'art de la música:
 - a. Definició.
 - b. Gèneres musicals.
 - c. Elements bàsics del llenguatge musical.
2. Tecnologia musical.
 - a. Primers invents sonors.
 - b. Informàtica musical.
3. Música Popular Urbana.
 - a. Jazz.
 - b. Pop-rock.
4. Músiques del Món.
 - a. Àsia.
 - b. Amèrica

c. Àfrica.

Format de l'examen:

Constarà de tres exercicis o apartats:

1. Un primer exercici format per 40 preguntes tipus test. El valor d'aquest serà de 6 punts. Cada encert comptarà 0,15.
2. Un comentari de text sobre algun dels temes tractats. Valdrà 2 punts.
3. Un últim apartat on s'haurà de desenvolupar un escrit sobre algun aspecte rellevant del temari. També valdrà 2 punts.

ÈTICA

CONTINGUTS, MATERIAL NECESSARI I INDICACIONS PER A L'EXAMEN

Objectius

La matèria educació per a la ciutadania i els drets humans a quart d'ESO té com a objectiu el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Reconèixer la condició humana en la seva dimensió individual i social.
2. Desenvolupar les habilitats comunicatives i socials que permeten participar en activitats de grup amb actitud solidària i tolerant, utilitzant el diàleg i la mediació per abordar els conflictes.
3. Desenvolupar la iniciativa personal assumint responsabilitats i practicar formes de convivència i participació basades en el respecte, la cooperació i el rebuig a la violència, als estereotips i als prejudicis.
4. Conèixer i valorar la Declaració universal dels drets humans, el Conveni europeu de drets i llibertats i la Constitució espanyola, i identificar els valors que els fonamenten.
5. Conèixer i valorar la igualtat essencial dels éssers humans i la relació existent entre la llibertat i la responsabilitat individuals.
6. Reconèixer la igualtat de drets entre homes i dones, valorar la diferència de sexes i la igualtat de drets entre ells i rebutjar els estereotips i prejudicis que suposin discriminació entre homes i dones. Fomentar la coresponsabilitat i el fet de compartir les tasques domèstiques i de cura, tant pels homes com per les dones.
7. Conèixer i apreciar els principis que fonamenten els sistemes democràtics i el

- funcionament de l'Estat espanyol i de la Unió Europea, les seves institucions, les seves normes i els processos politicojurídics, els seus valors i símbols.
8. Conèixer els fonaments de la forma de vida democràtica i aprendre a obrar d'acord amb aquests en els diferents àmbits de convivència.
 9. Assumir el principi de correlació entre deures i drets i reflexionar sobre les causes que provoquen la violació dels drets.
 10. Valorar la importància de la participació en la vida política o altres formes de participació ciutadana, com ara la cooperació, l'associacionisme i el voluntariat.
 11. Conèixer en els seus termes fonamentals la Constitució espanyola, la Declaració dels drets humans i el Conveni europeu de drets i llibertats. Valorar les accions encaminades a la consecució d'una pau i seguretat fonamentades en el respecte a aquests drets fonamentals, i la participació activa com a mitjà per aconseguir un món més just.
 12. Adquirir un pensament crític i reflexiu, basat en un coneixement rigorós i ben informat, així com valorar les raons i els arguments dels altres.
 13. Conèixer les normes de seguretat viària i les causes i conseqüències dels accidents de circulació.
 14. Assumir una cultura de respecte al medi ambient i uns hàbits de vida saludables que els protegeixin davant les malalties i davant les addiccions.

Continguts

- **Bloc 1. Continguts comuns.**
 - Reconeixement dels criteris, valors i arguments implicats en diferents postures ètiques i polítiques.
 - Preparació i realització de debats sobre problemes de l'entorn immediat o de caràcter global, sobre qüestions d'actualitat i dilemes ètico cívics, considerant les posicions i alternatives existents.
 - Anàlisi comparativa i avaluació crítica d'informacions proporcionades pels mitjans de comunicació sobre un mateix fet o qüestió d'actualitat.
 - Reconeixement de les violacions de drets humans i de llibertats i de les injustícies en el món contemporani. La llibertat i la justícia com a objectiu.
 - Participació en projectes que impliquin solidaritat dins i fora del centre.
- **Bloc 2. Llibertat i responsabilitat.**
 - El caràcter moral i social de les accions humanes. Llibertat i responsabilitat com a condicions de possibilitat de l'acció política i

- moral.
- Els criteris morals i la noció de valor. El bé i la justícia com a valors fonamentals de l'acció personal i social humana.
- L'especificitat del discurs sobre el que és bo i el que és just. Presentació de l'àmbit de reflexió propi de la filosofia.
- **Bloc 3. Teories ètiques. Els drets humans.**
 - Les teories ètiques.
 - Els drets humans com a referència universal per a la conducta humana. Drets cívics i polítics. Drets econòmics, socials i culturals. Evolució, interpretacions i defensa efectiva dels drets humans.
 - Les diferències socials i culturals. Rebuig de les actituds d'intolerància, injustícia i exclusió.
 - Els drets humans en les noves tecnologies de la informació. Els drets humans i el respecte a la vida i a la dignitat humana en el context de la nova biotecnologia.
- **Bloc 4. Ètica i política. La democràcia. Els valors constitucionals.**
 - Democràcia i participació ciutadana.
 - Institucions democràtiques de l'Estat Espanyol, de les comunitats autònomes i de la Unió Europea: fonament i funcionament. L'ordenament jurídic espanyol com a instrument de regulació de la convivència. Institucions i normes fonamentals.
 - La Constitució espanyola. Drets i deures fonamentals en la Constitució.
 - Educació cívica tributària.
- **Bloc 5. Problemes socials del món actual.**
 - Factors que generen problemes i discriminacions. Valoració ètica dels drets humans. Propostes d'actuació.
 - La globalització i el desenvolupament. Poder i mitjans de comunicació.
 - Ciutadania global. Desenvolupament humà sostenible. Cooperació. Els moviments compromesos en la defensa dels drets humans.
 - Els conflictes armats i l'actuació de la comunitat internacional en la seva resolució.
- **Bloc 6. La igualtat entre homes i dones.**
 - Dignitat de la persona, igualtat en llibertat i diversitat.
 - Causes i factors de la discriminació de les dones. Igualtat de drets i de fet.
 - Alternatives a la discriminació. Prevenció i protecció integral de la

violència contra les dones.

Criteris d'avaluació

1. Conèixer els trets propis de la moralitat humana i els conceptes bàsics de l'estructura moral dels éssers humans.
2. Diferenciar els trets bàsics que caracteritzen la dimensió moral de les persones (les normes, la jerarquia de valors, els costums, etc.) i els principals problemes morals.
3. Identificar i expressar les principals teories ètiques.
4. Reconèixer els drets humans com a principal referència ètica de la conducta humana i identificar l'evolució dels drets cívics, polítics, econòmics, socials i culturals.
5. Comprendre i expressar el significat històric i filosòfic de la democràcia com a forma de convivència social i política.
6. Reconèixer els valors fonamentals de la democràcia en la Constitució espanyola i la noció de sistema democràtic com a forma d'organització política a Espanya i al món.
7. Analitzar les causes que provoquen els principals problemes socials del món actual, utilitzant de manera crítica la informació que proporcionen els mitjans de comunicació i identificar solucions compromeses amb la defensa de formes de vida més justes.
8. Reconèixer l'existència de conflictes i les seves principals causes. Valorar el dret internacional humanitari.
9. Distingir igualtat i diversitat i les causes i els factors de discriminació. Conèixer les principals fites en la història dels drets de les dones. Rebutjar qualsevol discriminació o violència envers la dona.
10. Justificar les pròpies posicions utilitzant sistemàticament l'argumentació i el diàleg i participar de manera democràtica i cooperativa en les activitats del centre i de l'entorn.
11. Identificar problemes ètics de les tecnologies de la informació i la comunicació i del nostre model de desenvolupament tecnològic.»

RECOMANACIONS PER A L'EXAMEN

L'examen consistirà en una lectura comprensiva d'un text relacionat amb la temàtica de curs.

Després de llegir el text l'alumne haurà de respondre justificant la seva postura davant dels temes que hi planteja.

Es valorarà positivament una argumentació ordenada i reflexionada de les respostes.
Com a orientació pot llegir aquests textos:

TEXT 1:

ARMES I JOVES ALS ESTATS UNITS

TRAGÈDIA A L'INSTITUT:

Els assassins de Denver volien "matar negres" el dia de l'aniversari de Hitler
La policia confirma que els dos alumnes neonazis van sembrar de bombes l'institut,
van matar 13 persones i després van suïcidar-se

DENVER: Redacció

Dylan Klebold, de 17 anys, i Eric Harris, de 18, van escollir el 110 aniversari del naixement d'Adolf Hitler per entrar a la seva escola armats fins a les dents i "eliminar" els alumnes que menys preaven particularment: negres i hispans. Però també van tirar a matar contra atletes i contra alguns companys de classe que en alguna ocasió els havien recriminat la seva condició de neonazis.

L'última xifra de víctimes és de 15 persones mortes: nou nois, tres noies, un professor i els dos joves assassins, que es van suïcidar. La xifra de ferits és de vint, molts dels quals estaven molt greus. Les persones mortes van ser trobades a la biblioteca, a l'entrada de la biblioteca i fora el pati.

La tragèdia va començar quan els dos joves, després de sembrar de bombes casolanes l'institut i els seus voltants (la policia en va trobar trenta), van entrar a l'escola Columbine, com cada dia, a poc a poc i amb les seves gavardines. Quan van ser dintre van anar directes a la biblioteca.

Primer van disparar contra objectius molt ben escollits (a un jove d'origen afroamericà li van rebentar la cara d'un tret, segons va explicar una noia supervivent de la tragèdia, que va narrar que metre el mataben se'n reien). Després van començar a disparar indiscriminadament fins que van decidir treure's la vida. El terror va durar cinc hores.

Eric Harris i Dylan Klebold formaven part d'un grup, compost per unes vint persones, que s'autodenomina la màfia de les Gavardines. Són joves, neonazis, menyspreen els negres i els hispans, llueixen esvàstiques. Segons alguns companys d'institut, no s'acostumaven a relacionar amb la resta dels alumnes de l'escola Columbine. Els dos nois vivien submergits en un "submón de cultura fantàstica gòtica", segons alguns alumnes supervivents que els coneixien. Aquesta subcultura, que va sorgir a finals dels anys 70 va adoptar aspectes d'un tipus d'espiritualisme que en diuen goth (fascinació per la mort i tot el que sigui tenebrós).

La tragèdia, la més gran que ha passat mai en un centre escolar dels EUA, va commoure ahir tot el país. El debat sobre la tinença lliure d'armes va tornar a posar-se sobre la taula tot i que el president Bill Clinton, que va emetre un missatge a la nació, no en va fer esment.

Un cas mai superat en l'història de matances escolars als EUA

Els Estats Units tenen un llarg història de matances a les escoles però, tot i això, cap havia estat tan greu com la que s'ha registrat a Denver. A més, el nombre de casos d'aquest tipus a les escoles s'ha incrementat de forma important durant l'últim any i

mig.

El 24 de març de l'any passat, a Jonesboro (Arkansas) dos nens d'11 i 13 anys van disparar contra els seus companys i van matar quatre nens i una professora, a part de ferir 15 companys més. Les armes eren de l'avi d'un nen, que els havia ensenyat a disparar. L'endemà mateix, a Princeton (Texas) dos professors van ser ferits per un estudiant que intentava suïcidar-se, i un mes després, el 25 d'abril de 1998, un estudiant de 14 anys d'Edinboro (Pennsilvània) va matar un professor de gimnàstica i va ferir greument dos companys. El 19 de maig de 1998 hi va haver un altre cas a Fayetteville (Tennessee), quan un estudiant de 18 anys es va posar a disparar a l'aparcament d'una escola i va matar un company de classe.

Dos dies més tard, el 21 de maig de 1998, dos adolescents van morir i més de 20 persones van resultar ferides quan un noi de 15 anys que abans havia matat els seus pares va disparar indiscriminadament en una escola de Springfield (Oregon).

Aquests tipus de casos, però, no són exclusius dels Estats Units. Un dels episodis d'assassinats indiscriminats més dramàtics que hi ha hagut al món es va produir fa poc menys de tres anys, a Dunblane (Regne Unit), quan el 13 de març de 1996 un pertorbat va entrar en una llar d'infants armat amb quatre pistoles automàtiques i va provocar 17 morts (16 nens i una mestra) i va ferir 13 menors més. Posteriorment l'assassí, Thomas Hamilton, de 43 anys, es va suïcidar.

TEXT 2:

QUI SOM?

per Eduard Carbonell (Antropòleg)
Article publicat al diari El Punt (any 2001)

És possible que siguem una manifestació biològica de l'atzar, que ens va fer homínids. Tinc l'esperança que la lògica i la intel·ligència operativa ens faran humans, ja que encara no ho som i és a les nostres mans que ho siguem en el futur que hem de crear entre tots.

Acostumats a la vida quotidiana, en la qual el temps té una dimensió desconeguda per a la humanitat, només pensem en els termes de present o de futur molt pròxims. Quin és el problema que provoca aquesta manca de perspectiva temporal a llarg termini? Crec que és òbvia: els valors humans els convertim en elements poc contingents i difícils de ser avaluats; perdem la capacitat d'anticipació històrica i, com que no analitzem el passat llunyà, ens quedem sense referents per al futur.

El desconeixement sobre la forma en què s'ha produït l'evolució humana i sobre quin ha estat el seu significat en les transformacions del planeta, en la nostra pròpia estructura biològica i cultural, ens deixa indefensos davant la persistència i la progressió que tenen les descobertes científiques i les seves aplicacions.

He arribat a la conclusió que ens comportem com a primats quan actuem en les nostres relacions socials però nogensmenys com ja molt distints de la resta de gèneres del nostre ordre pel que fa a les nostres construccions. Intentaré explicar el

que dic.

Ens comportem com a primats en la nostra organització jeràrquica, sexual i territorial. Encara no hem pogut assimilar què significa una nova forma de relació diferent de la que provoca la competitivitat per sobreviure i les lleis de la selecció natural explicades per Darwin o, amb altres paraules, la de la sobrevivència de l'individu més fort o més ben adaptat. Continuem actuant com si no haguéssim evolucionat. Per altra banda, la tècnica i el seu ús social ens han fet capaços de desafiar aquestes lleis i de desenvolupar d'una forma que jo en diria miraculosa la nostra intel·ligència operativa que tant ens hauria d'allunyar del comportament primat.

Com es pot entendre que a uns humans que han estat capaços de sortir del planeta i de començar a investigar l'espai no els preocupin aquells altres éssers humans que encara no tenen les mínimes condicions que els assegurin la seva subsistència? Aquesta contradicció m'ha fet pensar molt i molt profundament i únicament investigant el passat trobo respostes que tinguin una certa base seriosa.

Com és que l'ésser humà pot crear la bellesa del segon moviment de la Novena simfonia de Beethoven i a la vegada pot ser capaç de torturar o matar sense cap sentit? Hi ha un fet que em fa adonar de la complexitat del nostre comportament. Si seguim la història de la nostra evolució podem observar que hem estat sotmesos - com totes les criatures de la biosfera - a les mateixes lleis per sobreviure que els altres animals. De fet no és gens sorprenent ja que som un animal més, però hi ha una circumstància nova que cal tenir en compte perquè, tot i que formem part de la xarxa tròfica del planeta, gràcies a la capacitat d'entendre l'espai i el temps ens hem convertit en la consciència de la biosfera. La resta d'animals mata per menjar i es regeixen per la jerarquia i la competitivitat per sobreviure, lògic si no oblidem que encara no tenen, ni potser mai tindran, la possibilitat de la intel·ligència operativa i, per tant, la nostra competència tècnica.

No dubto que el futur de la humanitat està en la capacitat de transformar la competitivitat per sobreviure en competència per viure. Si no som capaços de canviar els esquemes que fins ara hem utilitzat per relacionar-nos i que es basen en els mites, en les creences atàviques i en la por a enfrontar-nos amb el que realment som, és possible que la nostra pervivència en el sistema solar estigui ja ara en perill.

La ciència i la tècnica, els instruments bàsics del procés evolutiu dels humans, han de desenvolupar-se d'acord amb nous conceptes que deixin enrere el nostre comportament etològic però també el nostre coneixement dogmàtic.

Una tècnica que és utilitzada per primats poc desenvolupats pot portar-nos a un carreró sense sortida. Per tant, i com que la tècnica i la recerca científica són a la base de la nostra capacitat d'adaptació al planeta i a les seves contingències, hem de ser capaços de fer-les servir com a humans; com ja hem fet en la majoria de casos, hem de socialitzar-les i convertir-les en l'eix estructural de la nostra forma de pensament i d'acció social.

Per tant, qui som? És possible que siguem una manifestació biològica de l'atzar, i com ja he dit en alguna ocasió, l'atzar ens va fer homínids. Tinc l'esperança que la lògica i la intel·ligència operativa ens faran humans; som espai temps en construcció. Encara no som humans, és a les nostres mans que ho siguem en el futur que hem de construir entre tots integrant la diversitat del planeta. Només d'aquesta manera el nostre espai

podrà ser humà.

TEXT 3:

Aquí tens un text amb exemples de preguntes.

Iring Fetscher: *La Borsa dels valors. Materials de lectura i debat d'ètica* Ed. Magrana

"Cal tenir clara una idea: les diferències físiques, les formes de vida diferents provoquen inseguretats; sobretot, quan les tenim a la vora, a la nostra ciutat o comunitat. Les peculiaritats culturals, i fins i tot els costums exòtics, que troba el viatger a terra estranya, no pertorben la consciència de la seva identitat. Tot al contrari: el medi aliè (estrany) li fa prendre consciència de la seva pròpia identitat. Però a casa seva, el pertorben les olors de la "cuina turca" o els versos de l'Alcorà, dels quals tant havia gaudit a Esmirna o Istanbul.

Al meu entendre, la tolerància té com a condició la consciència de la seva pròpia identitat i un sentit realista del valor. Solament aquell que està segur de la seva identitat cultural i la reconeix com a accidental i, tanmateix, dubta, està en condicions d'acceptar com a legítim tot allò que és estrany i diferent. No pot sorprendre que les persones insegures de la seva identitat cultural o nacional tinguin tendència a la intolerància."

PREGUNTES

Quina és la idea general que presenta el text? Hi estàs d'acord? Per què? Posa algun altre exemple diferent del que explica el text.

Hi ha alguna relació entre la tolerància i la igualtat? Explica la teva resposta.

TEXT 4:

Com s'ha d'aplicar la llei del menor?

A partir les següents situacions explica com creus que hauria d'actuar la llei.

Situació 1. Ahir a la nit la policia va enxampar 3 nois pintant *graffitis* en una paret. Dos dels tres nois tenen 15 anys i l'altre 17.

Situació 2. Per segona vegada un noi de 14 anys, àlies el "crema contenidors", va ser detingut pels mossos d'esquadra quan intentava tornar a cremar un contenidor.

Situació 3. Una colla d'*skins*, d'entre 15 i 16 anys, van apallissar a dos magrebins al sortir d'un bar.

Situació 4. Una noia de 16 anys va denunciar a la policia mals tractes per part

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Educació
Institut Narcís Monturiol
 Carrer Joaquim Serra, 30 / 17600 Figueres
 Tel. 972 67 16 04 / Fax 972 51 14 67
 iesmonturiol@xtec.cat
 http://www.iesmonturiol.net

de dos amics seus de 16 i 17 anys. La noia portava una cremada a la cara i senyals de cops als braços i als malucs.

Situació 5. Tres noies de 15 anys van apallissar a una companya de classe, per enveja.

Situació 6. Un noi de 14 anys va matar als seus pares, després d'haver estat jugant amb un videojoc.

Situació 7. Des del balcó de casa seva un noi de 13 anys es dedicava a tirar trets als que passaven pel voltant amb una escopeta de balins.

EDUCACIÓ FÍSICA

CONTINGUTS I INDICACIONS PER A L'EXAMEN

- L'escalfament (definició, parts, per a què serveix i exemples pràctics).
- Bàsquet- handbol: Elements tècnics, tàctica d'equip i normes més importants.
- Condició física i qualitats físiques bàsiques. definició, quines són, exemples pràctics de cadascuna
- Esports de raqueta: Reglamentació i principals cops del joc (tennis de taula i Bàdminton).

Es tracta de realitzar un control escrit sobre el temari descrit, que constarà de 10 preguntes curtes.

Cal treure un mínim de cinc punts per a recuperar la matèria.

CALENDARI I HORARI PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES

Dimarts, 29 de març de 2016	<p>Les proves s'iniciaran a les 16:00 i es realitzaran ininterrompudament.</p> <p>Llengua Catalana Llengua Castellana Anglès Francès Ètica</p>
Dimecres, 30 de març de 2016	<p>Les proves s'iniciaran a les 16:00 i es realitzaran ininterrompudament.</p> <p>Matemàtiques¹</p>

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Narcís Monturiol
Carrer Joaquim Serra, 30 / 17600 Figueres
Tel. 972 67 16 04 / Fax 972 51 14 67
iesmonturiol@xtec.cat
<http://www.iesmonturiol.net>

	Ciències Naturals Ciències Socials Educació Física
--	--

¹Es pot portar calculadora. No es permetrà l'ús de cap altre aparell.

